

Η Επιτροπή Διαλόγου μεταξύ της Ρωσικής Ορθοδόξου Εκκλησίας και της Κοπτικής Εκκλησίας συνήλθε στην έκτη συνεδρία της

Με ευλογία του Αγιωτάτου Πατριάρχη Μόσχας και Πασών των Ρωσσιών Κυρίλλου και του Αγιωτάτου Πατριάρχη της Κοπτικής Εκκλησίας Θεοδώρου Β΄ συνήλθε κατά το τριήμερο 7-9 Σεπτεμβρίου 2025 στην έκτη συνεδρία της η Επιτροπή Διαλόγου μεταξύ της Ρωσικής Ορθοδόξου Εκκλησίας και της Κοπτικής Εκκλησίας, η οποία συμπληρώνει εφέτος δέκα χρόνια λειτουργίας.

Στις 9 Σεπτεμβρίου πραγματοποιήθηκε συνάντηση του Αγιωτάτου Πατριάρχη Μόσχας και Πασών των Ρωσσιών Κυρίλλου με μέλη της Επιτροπής.

Κατά το πέρας της συνεδρίας υιοθετήθηκε κοινό ανακοινωθέν, όπου οι σύνεδροι επεσήμαναν την πρόοδο των διμερών σχέσεων μεταξύ των Εκκλησιών και εξέφρασαν την ευγνωμοσύνη στον Αγιώτατο Πατριάρχη Μόσχας και Πασών των Ρωσσιών Κύριλλο και τον Αγιώτατο Πατριάρχη της Κοπτικής Εκκλησίας Θεόδωρο Β΄ για τον ηγετικό ρόλο τους στον διάλογο.

Συνοψίσθηκαν τα αποτελέσματα της λειτουργίας της Επιτροπής κατά την περίοδο που μεσολάβησε από την προηγούμενη συνάντησή της στο Κάιρο τον Νοέμβριο του 2024 και συζητήθηκαν σχέδια περαιτέρω ανάπτυξης της συνεργασίας σε διάφορους τομείς.

Η βάση για τις διμερείς σχέσεις σε μακροπρόθεσμη προοπτική τέθηκε από τις ιστορικές επισκέψεις του Αγιωτάτου Πατριάρχη Θεοδώρου στη Ρωσία το 2014 και το 2017 και τις συναντήσεις του με τον Αγιώτατο Πατριάρχη Κύριλλο. Πολύτιμη ήταν η υποστήριξη, που εξέφρασε η Κοπτική Εκκλησία στο θέμα της Ουκρανίας και της Εσθονίας εξαιτίας των προβλημάτων, που προέκυψαν εκεί. Οι τακτικές αμοιβαίες επισκέψεις ιεραρχών και των δύο Εκκλησιών συνδράμουν στον συντονισμό της διμερούς συνεργασίας επί ουσιαστικών ζητημάτων.

Εκπρόσωποι της Ρωσικής Ορθοδόξου Εκκλησίας και της Κοπτικής Εκκλησίας διατηρούν διμερείς επαφές στο περιθώριο των διεθνών και διαχριστιανικών φόρουμ, συμπεριλαμβανομένου και του Παγκοσμίου Συμβουλίου Εκκλησιών.

Μια από τις κομβικές κατευθύνσεις της συνεργασίας είναι η σύναψη επαφών μεταξύ των μοναζόντων και οι επισκέψεις σε ιερά σεβάσματα. Επιβεβαιώθηκε ότι οι αμοιβαίες επισκέψεις μοναζόντων συνεχίζονται με καθιερωμένο πλέον προγραμματισμό: ετησίως δύο αντιπροσωπείες της Ρωσικής Εκκλησίας μεταβαίνουν για προσκύνημα στην Αίγυπτο και μια της Κοπτικής Εκκλησίας στη Ρωσία. Το 2026 προγραμματίσθηκαν δύο προσκυνηματικές εκδρομές και μοναστικά συνέδρια.

Νέα κατεύθυνση συνεργασίας θα καταστεί η ανταλλαγή εμπειρίας σχετικά με το ποιμαντικό και ενοριακό έργο. Οι δύο Εκκλησίες αποδίδουν υψηλή εκτίμηση στην παρεχόμενη αμοιβαία συνδρομή για την οργάνωση της διαποίμανσης των ομογενών της καθεμιάς.

Αναπτύσσεται αποτελεσματικά η συνεργασία στον ακαδημαϊκό τομέα. Στις Ιερατικές Σχολές Μόσχας και Σμολένσκ φοιτούν κόπτες ιεροσπουδαστές. Η Θεολογική Ακαδημία Αγίας Πετρούπολεως και η Κοπτική Ιερατική Σχολή της ιεράς μονής της Παναγίας Ελ Μουχαράκ στην επαρχία Ασιούτ στην Αίγυπτο υλοποιούν πρόγραμμα αμοιβαίων διαδικτυακών παραδόσεων. Έχει ξεκινήσει στο Θεολογικό Ινστιτούτο Μεταπτυχιακών Σπουδών «Οι Άγιοι Κύριλλος και Μεθόδιος» με τη συνεργασία του Τμήματος Εξωτερικών Εκκλησιαστικών Σχέσεων ένα νέο μάθημα «Αρχαίες Ανατολικές Εκκλησίες», στο πρόγραμμα του οποίου σπουδαία θέση κατέχει η ιστορία και η θεολογία της Κοπτικής Εκκλησίας.

Συνεχίζονται διμερείς θεολογικές διαβουλεύσεις με σκοπό τη συνδρομή στον θεολογικό διάλογο ορθοδόξων και ανατολικών χριστιανών. Ειδικότερα ασκείται κριτική ανάλυση των κειμένων της Μικτής Επιτροπής Θεολογικού Διαλόγου μεταξύ της Ορθοδόξου Εκκλησίας και των Αρχαίων Ανατολικών Εκκλησιών, που είχαν εγκριθεί τη δεκαετία 1980-1990.

Από την τελευταία συνεδρία της Επιτροπής σημειώθηκε πρόοδος στην συνεργασία σχετικά με τη διακονία των γυναικών, παράδειγμα της οποίας αποτέλεσε το α΄ Διαδικτυακό Συνέδριο Διακονίας Γυναικών, που πραγματοποιήθηκε στις 27 Μαρτίου 2025 και οργανώθηκε από τη Διεθνή Κοινωνική Οργάνωση «Ένωση Ορθοδόξων Γυναικών».

Στο πλαίσιο των συνεδριών επίσης έγινε ανταλλαγή εμπειρίας στον τομέα του κοινωνικού έργου.

Έχει ξεκινήσει η συνεργασία στον τομέα του πολιτισμού και της εκκλησιαστικής τέχνης. Μεταξύ φθινοπώρου 2024 και άνοιξης 2025 οργανώθηκαν στη Μόσχα εκθέσεις έργων κοπτικής εκκλησιαστικής τέχνης, ενώ στις 7 Σεπτεμβρίου 2025 η χορωδία της ενορίας του Αγίου Αποστόλου Μάρκου έδωσε την πρώτη συναυλία της με πρόγραμμα που συμπεριέλαβε εκλεκτούς λατρευτικούς ύμνους της Κοπτικής Εκκλησίας.

Τα αποτελέσματα της συνεδρίας θα παραπεμφθούν προς επικύρωση στις Ιερές Συνόδους και τους Προκαθημένους των δύο Εκκλησιών. Η επόμενη συνεδρία της Επιτροπής θα συνέλθει το 2027 στον χώρο της Κοπτικής Εκκλησίας.